c.php?pagename=Mostar_K%C3%B6pr%C3%BCs%C3%BC&params=43_20_13.568639_N_17_48_53.387639_E_type:landmark)

Mostar Köprüsü

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Başlığın diğer anlamları için Mostar (anlam ayrımı) sayfasına bakınız.

Mostar Köprüsü, (Boşnakça: *Stari Most*) Bosna-Hersek Cumhuriyeti'nin Mostar şehrinden geçen, Neretva Nehri üzerinde Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayreddin tarafından 1566 yılında inşa edilen köprü. Mimar Hayreddin, köprü için 456 kalıp taş kullandı. Köprü, çevresindeki kente adını da verdi. Mostar, Hersek bölgesinin ana kenti oldu.

Mostar Köprüsü

Köprünün gece görüntüsü

Taşınan	Yaya
Geçiş	Neretva
Konumu	Mostar, Bosna Hersek
Tasarım	Kemer köprü
Uzunluk	29 m
Genişlik	4 m
Alt açıklık	20 m (orta açıklık)
Açılış	1566/1567/2004

Konu başlıkları

- 1 Özellikler
- 2 Yıkılması
- 3 Yeniden İnşası
- 4 Mostar
- 5 Resimler
- 6 Kaynakça
- 7 Dış bağlantılar

Özellikler

Mostar Köprüsü, (1890)

Mostar Köprüsü, (2006)

Neretva Nehri'nden 24 metre yüksekte 30 metre uzunluğunda, 4 metre genişliğinde olan Mostar Köprüsü, dönemine göre gelişmiş bir teknolojiyle inşa edildi. Köprü inşaatında 456 kalıp taş kullanıldı. Köprü, inşa edildikten sonra yakınındaki şehre ismini verdi, şehirde ticareti canlandırdı ve zenginleştirdi. Böylece Mostar, Hersek bölgesinin önemli bir şehri haline geldi. Mostar Köprüsü, cesur sporcular tarafından yıllarca bir atlama platformu olarak kullanıldı. Geleneğe göre şehrin erkekleri, nişanlılarına cesaretlerini ispatlamak için düğün öncesinde köprüden atlarlardı.

Yıkılması

Bosna-Hersek'te başlayan iç savaş sırasında Mostar Köprüsü'ne ilk saldırıyı 1992'de Bosnalı Sırplar düzenledi. 9 Kasım 1993'te Hırvat tankları köprüye daha büyük bir zarar veren saldırılarını başlattı. Kasım ayının sonunda köprü tamamen yıkıldı. Dev taşları, Neretva Nehri'nin sularına gömüldü. Mostar Köprüsü, yüzyıllar boyunca Bosna'da hoşgörü ve kültürel çeşitliliğin sembolüydü ve 427 yıldır ayaktaydı.[1] Şehrin Müslüman ve Hırvat kesimini birbirine bağlıyordu. Köprünün yıkımı, Mostar'ın çok uluslu mirasının reddedilmesi anlamına geliyordu.

16. yüzyıl sonlarında Mostar, Osmanlı İmparatorluğu'nun Bosna'daki idari merkezi idi ve Osmanlı dönemi köprüsü de önemli bir mimari eserdir. (2007)

Savaş sonrasında İngiliz güçleri yıkılan köprünün yerine geçici bir demir köprü yaptı. Mostar civarındaki diğer köprüler de tahrip edildiğinden, nehrin iki yakasını birleştiren tek yapı olarak bu köprü kaldı.

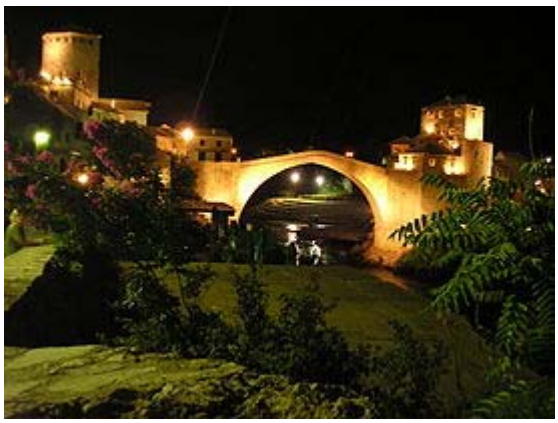
Yeniden İnşası

Mostar Köprüsü' nün eski hâline uygun olarak yeniden inşası çalışmaları (TİKA) UNESCO ve Dünya Bankası'nın desteğiyle 1997'de başladı. Köprünün inşaatını Türk şirketi olan ER-BU üstlendi. Macar ordusundan dalgıçlar orijinal taşları nehir yatağından bulup vinçlerle çıkardı. Suyun içinde bozulmaya uğrayan taşlar yapıda kullanılamadığından orijinal taşların çıkarıldığı günümüzde kapalı olan taş ocağı tekrardan bu iş için açılıp aynı ocaktan çıkarılan taşlar köprünün yapımında kullanıldı. Orijinal modele sadık kalan şirket, köprünün temellerini de sağlamlaştırdı. 30 metre uzunluğundaki, 24 metre yüksekliğindeki köprünün kemerindeki çalışma Haziran 2002'de başladı. Kilit taşı Ağustos 2003'te yerine konuldu.

İnşaatı tamamlanan Mostar Köprüsü, aralarında Türkiye' nin de bulunduğu çok sayıda devletin temsilcilerinin hazır bulunduğu bir törenle, İngiliz Prensi Charles tarafından 23 Temmuz 2004 tarihinde açıldı. Açılışı, çok sayıda televizyon ekibi naklen yayınla seyircilerine ulaştırdı.

Mostar Köprüsü*

UNESCO Dünya Miras Listesi

Mostar Köprüsü

Ülke	Bosna Hersek
Tür	Kültürel
Kriter	vi
Referans	946 (http://whc.unesco.org/en/list/946)
Bölge**	Avrupa ve Kuzey Amerika
	Tescil bilgisi
Tescil	2005 (29. Oturum)

* Dünya Mirası resmi listesi. (http://whc.unesco.org/en/list)

** UNESCO resmi sınıflandırması. (http://whc.unesco.org/en/list/?search=&search_by_country=&type=&media=&region=&order=region)

Mostar Köprüsü, eski Mostar şehriyle birlikte 2005 yılında Dünya Miras Listesi'ne eklendi.

Mostar

Ana madde: Mostar

Bugün çok uluslu bir yönetim tarafından idare edilen Mostar'da savaş döneminde başlayan bölünmeler hâlâ devam etmektedir. Hırvatlar nehrin batısında, Müslümanlar ise doğusunda yaşıyor. Savaş sırasında şehirden ayrılan Sırplarsa bir daha geri dönmedi.

Resimler

1970 yılında köprü

1974 yılında köprü ve Mostar

Köprünün yıkıldığı dönemde kullanılan geçici köprü

Köprünün yeniden yapılması (2003)

Farklı açıdan gece görünümü

Kaynakça

1. ^ Ceyla Altındiş, NTV Tarih, Sayı: 34 - Kasım 2011, İstanbul 1308-7878

- Osman Doğan, Bilinmeyen Yönleriyle Mostar Köprüsü, Yedikıta Dergisi, S: 24 (Ağustos 2010) s. 34-41.

Wikimedia Commons'ta ***Mostar Köprüsü*** (//commons.wikimedia.org/wiki/Category:Stari_Most?uselang=tr) ile ilgili çoklu ortam kategorisi bulunur.

Dış bağlantılar

- Mostar Köprüsü'nün Web Kamera görüntüleri (http://bihlive.bih.net.ba/index.php?id=392)
- Mostar Köprüsü'nün yıkılması ve yeniden inşasına ilişkin bilgi ve görüntüler (http://www.bbc.co.uk/turkish/specials/152_mostar_bridge/)
- Mimar Sinan'ın Eserleri (http://trboard.org/modules/makale/makale.php?id=85)

"http://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Mostar_K%C3%B6pr%C3%BCs%C3%BC&oldid=10434339" adresinden alındı.

Kategoriler: Osmanlı köprüleri | Bosna-Hersek'teki köprüler | Bosna Savaşı | Mostar | Bosna-Hersek'teki Dünya Mirasları

- Bu sayfa son olarak 16:07, 3 Aralık 2011 tarihinde güncellenmiştir.
- Metin Creative Commons Attribution/Share-Alike Lisansı altındadır; ek koşullar uygulanabilir. Ayrıntılar için Kullanım Koşullarına bakın.